

יתרו, 10 עקרונות הייעוץ המקראי, מקורות

א. פוליטיקאי טוב, זקוק לייעוץ. עדיף קרוב משפחה חיצוני, מחו"ל, על פני אדם זר מתוך המערכת. מה שרואים משם לא רואים מכאן. ליועץ אין כישורי מנהיגות גדולים מאלו של המנהיג. אמור להיות לו מבט חיצוני אובייקטיבי ומקיף שאין למנהיג.

ב. היועץ צריך להכיר את כל התמונה, האישית והלאומית טרם יתחיל בייעוץ (אֵת פֶּלֶאֶשׁוֹר עֲשֵׂה אֱלֹקִים לְמִשְׁהָ וְלִישְׁרָאֵל עֲמֹו...). הייעוץ צריך להתחיל מן המנהיג.

ג. רצוי להתחיל את הייעוץ במפגש משותף עם הסביבה הקרובה של המנהיג ורצוי ליד שולחנות ערוכים. (וַיָּבֵא אֶהָרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַכֵּל - לֶחֶם עִם חֲתָן מִשְׁהָ...). אין להסתיר את הייעוץ בחדרי חדרים.

ד. היועץ צריך לצאת לשטח, להתבונן, ללמוד, להבין ורצוי להתחיל מתוך התבוננות במערכת המשפטית (וַיִּבְרָא חֲתָן מִשְׁהָ אֵת פֶּלֶאֶשׁוֹרְהוּא עֲשֵׂה לְעָם...). היועץ אינו יכול להגיע עם תורה סדורה וסגורה טרם הוא ילמד את השטח.

ה. העצות צריכות להכיל את שני צידי המטבע. גם לשלול מצב קיים בצורה מנומקת וגם להציע פתרון חדש. (לֹא־טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה : ...עֲתָה שְׂמַע בְּקִלִּי אִיעֲצֶנְךָ...). אין לשלול מצב קיים ללא הסבר המהווה מצע ראוי להצעה חדשה.

ו. המנהיג צריך להקיף עצמו באנשים איכותיים לא בגורפי קולות פופוליסטיים. (וְאַתָּה תַחֲזֶה מִכָּל־הָעָם אֲנָשִׁיחִיל יִרְאֵי אֱלֹקִים אֲנָשִׁי אֲמַת שְׂנֵאָי בְּצַע). איכות הינה תנאי להישרדות פוליטית ארוכת טווח. פופולזים מתחלף בחלוף העונות.

ז. וְשִׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת.....אימת המשפט צריכה לרבוץ על כולם באופן תמידי. מדבר בעד עצמו ואקטואלי מתמיד.

ח. מזמין הייעוץ צריך לקבל וליישם את הייעוץ כחבילה אחת אפילו אם היועץ הוא החותן. אין למנות יועץ רק משום שזה באופנה או חובה לפרוטוקול. (וַיִּשְׁמַע מִשְׁהָ לְקוֹל חֲתָנָו וַיַּעַשׂ פֶּלֶאֶשׁוֹר אֶמְר). אם המנהיג יפרק את חבילת הייעוץ, תמיד יוכל היועץ להצביע על כך כסיבה לכשלון. ואם המנהיג יודע בעצמו הכל, מדוע הזמין יועץ?

ט. בראש הפירמידה, מקבל הייעוץ חייב להיות בתפקיד של אחראי שאינו מתחבא אחר כנפי היועץ. (אֵת־הַדְּבָר הַקָּשֶׁה ? בִּיאוֹן אֶל־מִשְׁהָ). ליועץ אין אחריות מכל סוג, רק למנהיג.

י. לאחר הייעוץ, יש לשלח את היועץ לארצו (וַיִּשְׁלַח מִשְׁהָ אֶת־חֲתָנָו וַיִּלְךְ לֹ אֶל־אֶרְצוֹ...). ניסיון לשבץ יועץ אמיתי בתפקיד מנהיגותי או ניהולי חוטא לעולם הייעוץ. יועץ אינו מנהיג. אלו שתי פונקציות המתחברות ביניהן רק באופן זמני ולצורך ספציפי.